

Neděle 20. října 2024 - loučení se Štěpánem a Jitkou Hájkovými

Dnešní neděle je poslední, kterou Štěpán Hájek slouží jako kazatel v činné službě. Příští týden dočerpává svou dovolenou a od 1. listopadu jde do důchodu.

V Husovicích nastoupil jako farář 1. září 1999, loučíme se s ním po 25 letech a dvou měsících. Můžu se zeptat, kdo z Vás, kteří jste tady dnes, jste tu byli i na začátku září 1999?

A máte pocit, že by se Štěpán za tu dobu nějak výrazně změnil? Že ne? 😊

Štěpánova kazatelská služba je samozřejmě mnohem delší, začala už v roce 1986, trvá tak úctyhodných 38 let. Začínal jako vikář Horáckého seniorátu v Třebíči, před Husovicemi pracoval 12 let ve sboru v Horních Dubenkách (vycházím z encyklopedického hesla na wikipedii, které sepsal náš člen Ben Skála - tímto mu moc děkuji, je to velká pomoc).

Nechci už moc uvádět další čísla, kolik křtů, konfirmací, svateb, pohřbů a dalších statisticky vykazatelných věcí se za Štěpánova působení událo, i když jsou to nepochybně důležité věci. Chtěl bych vzpomenout projekty, které byly Štěpánovi nejvlastnější a které náš sbor svým zaměřením i přesahovaly: díky Štěpánově blízkému vztahu k divadlu, hudbě a výtvarnému umění existuje od roku 2000 Festival Husovický dvorek. Díky tomu jsme nejen my domácí zažívali vernisáže, divadelní představení pro malé i velké, koncerty písničkářů a kapel. (Mimochodem, Štěpán i předtím v Dubenkách spoluzakládal takový podobný festival a Parésia také funguje do dnešních dnů.)

Dále chci uvést tzv. bigbeatové bohoslužby, na něž navázaly Bohoslužby v klubu Desert (šlo o kombinaci kázání, čtení z Bible, rozhovorů s osobnostmi a koncertů živé hudby). Kromě nás husovických je navštěvovala i spousta lidí odjinud, a to nejen těch mladých. Tyto **hospodské bohoslužby**, které si jedna mně velmi blízká a velmi zbožná evangelická žena přejmenovala pro klid své duše na **bohoslužby v restauraci**, trvaly od roku 2006 do roku 2020 (14 let!).

Na propojení kázání, hudby a nově i divadla vsadil Štěpán při svém projektu Trojí porce, trojí trefa, se kterým navštívil v roce 2016 až 2017 divadelní či hudební kluby nebo evangelické kostely v celkem 12 městech na Moravě a v Čechách.

Jiným směrem mířil projekt hudebních nešpor, ke kterému se přidal sbor Brno I. a v Červeném kostele mohli návštěvníci slyšet kázání, koncert zpravidla vážné, ale nejen vážné hudby, a vstupným mohli přispět na nějakou charitativní věc. Je škoda, že hudební nešpory letos na podzim končí.

Štěpán většinu akcí inicioval sám za sebe, neúkoloval, lidi netlačil, dával svobodu. Současně ale své okolí inspiroval: bohoslužby v hospodě zavedli např. kolegové faráři ve Žďáru nad Sázavou. Ale i doma, v Husovicích, se objevily aktivity, které ze Štěpánovy práce vycházely: vzpomněl bych „Moje 20. století aneb festival svobody proti totalitě“, s kterým v roce 2011 přišel Michal Doležel a angažovali se při něm i další naši členové. Štěpán dal v našem sboru prostor lidem a jejich myšlence a diskusím o možném založení evangelické školy. Ta nakonec vznikla, díky manželům Konvalinkovým a dalším, a Štěpán na škole Filipka už 6. rokem vypráví dětem na 1. stupni biblické příběhy (pokud to nevíte, děti ho často nechtějí nechat odejít ze třídy, ptají se dychtivě: „A jak to bylo dál...“).

Být farářem ve sboru také znamená vycházet s tím stádečkem, které představujeme my: neskutečně pestrá směs typů a týpků. Nenamlouvejme si, musí to být někdy náročné. Kdo lépe než křesťané by si měl být vědom toho, že jsme lidé hříšní a všelijak nedokonalí. Ale vzpomínáte na Štěpánovo bilancující a dojemné kázání z počátku září, kde spolu s apoštolem Pavlem říkal, že my jsme jeho radostí a slávou? Kousek z kázání nám připomenu (Filipským 4,1): *„Jsou to živí lidé, jste to vy, kteří jste naším oceněním, živí lidé, kteří se zaujali, přicházejí a chtějí slyšet. A tvoří společenství, a když Pán Bůh dá, tak tvoří i dílo, které sbor přesahuje a dává užitek celé veřejnosti. (...) živí lidé znamenají, že sbor po desetiletí trvá a církev po staletí pokračuje, a to je to nejvyšší ocenění. Vy jste mou radostí a slávou, vy jste mým oceněním.“*

Pokud bych mohl troufale ocenit, které ze Štěpánových obdarování bylo pro sbor opravdu výjimečné, jmenoval bych právě jeho dar kázat, psát hluboká, současně srozumitelná, výstižná a trefná kázání, která oslovovala napříč generacemi a často i denominacemi. Vzpomínám si, jak Štěpán jednou říkal, že když se podaří jednou za čas napsat vynikající kázání, není to vlastně nic tak mimořádného, jako když se podaří týden co týden napsat alespoň dobré kázání. A mně připadalo jeho kázání vždycky minimálně velmi dobré. Ale když jsem chtěl Štěpánovi při vycházení z modlitebny za jeho kázání poděkovat, často jsem poděkování vynechal, aby si Štěpán snad nepomyslel, že když to říkám tak často, tak je to jen něco zautomatizovaného a neupřímného. Všechna ta spolknutá poděkování za Štěpánova kázání bych chtěl teď vynahravit jedním velkým a ze srdce upřímným „Díky“.

Milý Štěpáne, vážíme si také toho, že svým darem kázat jsi ochoten pomáhat i nadále našemu sboru, třebaže už budeš v důchodu. Jsme rádi, že i když už „nebudeš muset“, tak jednou za čas „budeš chtít“.

S kázáním souvisí i první dar, který bychom Ti nyní chtěli předat: Impuls přišel od sestry Růžičkové (kdepak, staršovstvo nepřijde vždycky na všechno samo). I když už je Štěpán autor několika knižních titulů a sbírek kázání, rozhodli jsme se, že sbor podpoří a uhradí vznik nové

Štěpánovy knihy, která by vyšla v nakladatelství Eman. Nebojte, je to se Štěpánem trochu předjednáno a ubezpečili jsme se, že s tímto darem, který je z velké části, přiznejme to, i darem pro nás samotné, bude souhlasit. Přáli jsme si sbírku kázání, ale Štěpán přišel s nápadem, že kromě některých jím vybraných kázání, by knížka mohla obsahovat i vzpomínky, literární texty z mládí, básničky, kázání z některých pohřbů apod. Mohla by tak vzniknout vzácná bibliofilie pro nás husovické, pro Štěpánovy přátele a další zájemce. Štěpánovi necháváme volnou ruku, co se týče výběru a času na přípravu. Jedním dechem dodáváme, že už se nemůžeme dočkat.

(Předání obrázku/poukazu - autorkou je Marika Toman Bumbálková): A aby se Ti nad knížkou dobře přemýšlelo, do zásoby ještě láhev Tvého oblíbeného Sauvignonu. (Předává Jakub Trusina)

Tím naše poděkování nekončí. Povolání faráře hodně ovlivňuje jeho vlastní rodinu, jeho vlastní rodina má zase vliv na faráře, potažmo i na celý sbor. A právě za celý sbor bych chtěl teď poděkovat Štěpánově manželce Jitce. Za to, že Štěpánovi stojí věrně po boku a pravděpodobně jen tušíme, jak skutečně velkou oporou Štěpánovi v jeho práci celou dobu byla (to ví Štěpán samozřejmě mnohem lépe než my). Jitka ale nebyla oporou jen svému muži, ale také sboru. I když jí není vůbec vlastní, aby na sebe mezi lidmi jakkoliv upozorňovala (všimněte si, jak se schovává v rožku, aby nebyla moc vidět), přesto vyčnívala svou milou vstřícností, úsměvem, originálním humorem, taky třeba darem poutavě vyprávět. A to nemluvím o zcela praktických věcech: Jitka pracovala mnoho let jako kostelnice sboru, tzn. že tu mj. pravidelně uklízela. Léta jsme obdivovali její květinovou výzdobu ze zahrádky na stole Páně, po kostele u kávy jsme ochutnávali její pekařské umění. A tu kávu připravila taky většinou Jitka. A to nádobí po skončení bohoslužeb se taky samo neumylo. A některým z nás, šťastlivcům, distribuuje chilli papričky, které sama vypěstuje.

Milá Jitko, děkujeme Ti za to všechno. Předáváme Ti kytici (předává Filip Ženatý) a společný dar pro Tebe se Štěpánem. Štěpánův důchod v kombinaci s Tvými prázdninami uvolňuje trochu ruce i mysl a umožňuje se zasnít, kam by se člověk mohl podívat, co navštívit, kde si odpočinout a nabrat síly. Sbor Vám tímto darem věnuje příležitost odjet na dovolenou kdykoliv a (skoro) kamkoliv, podle Vašeho uvážení. Přejeme si, abyste si to společně užili a vůbec při té dovolené nemusíte myslet na Husovice. (Poukaz výtvarně vytvořila a předává Věra Vtípilová.)

Při posledním poděkování zůstanu ještě u Štěpánovy a Jitčiny rodiny. Na kom je nejlépe vidět, že od příchodu Hájkových uplynulo 25 let, jsou jejich 4 potomci: Jonáš, Ondřej, Františka a Jáchym. Přišli do Husovic jako děti, Jonáš jako asi 15letý teenager. Dnes je otcem tří dětí, vlastně už - omlouvám se za tu přímou - muž ve zralém, středním věku. I oni pochopitelně ovlivňovali nebo stále ovlivňují život sboru, dnes už i se svými životními partnery. Jonáš se podílel na táborech a

dalších akcích pro mládež (sjíždění řek např.), spoluorganizoval (i se svou ženou) hudební nešpory. Františka (společně s kamarádkou Pepinou) vymýšlely několik let program schůzek a táborů pro husovické vřešťany. Asi není dítě či mládežník ve sboru, do kterého by se tyto tábory nezapsaly. Vychovaly si i své následovníky. Na táborech pomáhal i Františčin manžel Tomáš / Kurt, samozřejmě i nejmladší bratr Jáchym. Ten se nebál žádné výzvy, která měla vřešťanům tábor ozvláštnit. A zmínit bych chtěl i vděčné fanoušky hudebních skupin Poletíme?, Tingl Tangl nebo pěveckého sboru NaHlas.

Na Ondřeje jsem nezapomněl, nebojte: Ondřej prý ještě ani nedosáhl nohama na pedály u varhan, a už od velmi mladého věku, přes 20 let, se stará o hudební doprovod při bohoslužbách. Dnes je i členem staršovstva, kterému skoro každý účastník posledních voleb odevzdal svůj hlas.

Dnes slavíme neděli Díkčinění a my děkujeme Bohu i za Vás, Štěpáne, Jitko a celá rodino Hájkových a děkujeme Vám za vše, co jste pro službu evangeliu a husovický sbor udělali.

Další dárek je myšlen pro Štěpána a jeho celou rodinu a předá ho Ben Skála: (předání fotoalba - fotky Ivana Cimra a Bena Skály ze sborového života za působení Štěpána v Husovicích)

Přichází poslední skromný dárek. Nejdřív bych chtěl členům sboru položit následující otázku: Poslouchejte dobře: 10, 16, 26, 139, 167, 208, 235, 263, 348 - Říkají Vám tato čísla něco?

Bingo! Jde o čísla písní ze zpěvníku Svítá, jejichž autorem (či u jedné spoluautorem) je Štěpán.

Při pobožnostech pro děti a mládež, které Štěpán vedl na letních táborech v Lovětíně (i za to krásné místo vděčíme Štěpánovi a jeho dobrým vazbám, které udržuje se sborem v Dubenkách), tak tedy při těchto dětských pobožnostech Štěpán vždy na začátku a na konci vybízel děti, aby si ze zpěvníku Svítá vybraly písničky podle svého gusta. A ty jim pak zahrál na kytaru a společně s nimi zpíval. A víte, co se dělo pokaždé, když některé dítě vykřiklo číslo, která jsem Vám tu před chvílí vyjmenoval? Tedy číslo Štěpánovy písně?

Štěpán, tahaje se za vousy, reagoval suše: „*Tu ne, nějakou jinou.*“

Na svém posledním táboře, letos v létě, se Štěpán slitoval a při své poslední dětské pobožnosti učinil vzácnou výjimku. Přistoupil na to, aby si s dětmi a mládeží společně zazpívali píseň č. 208. A to je náš poslední dárek. Filip Vám mezitím rozdal kopii písničky, takže se můžete přidat. Hudebníky si vzal na starost Ondřej Hájek. Možná to bude trochu divoké, ale nebojme se to rozbalit.

Tak tedy Štěpánovo - „*Farářovo blues*“!